

2de vergadering

Dinsdag 10 oktober 1995

Aanvang 13.30 uur

Voorzitter: Tjeenk Willink

Tegenwoordig zijn 63 leden, te weten:

Baarda, Batenburg, De Beer, G. van den Berg, J.Th.J. van den Berg, De Boer, Van den Broek-Laman Trip, Dees, Van Dijk, Gelderblom-Lankhout, Van Gennip, Ginjaar, Glastra van Loon, Glasz, Grewel, Grol-Overling, De Haze Winkelman, Heijmans, Heijne Makkreel, Hendriks, Hessing, Van Heukelum, Hilarides, Hirsch Ballin, Hofstede, Holdijk, Jaarsma, De Jager, Jurgens, Korthals Altes, J. van Leeuwen, Linthorst, Lodewijks, Loudon, Luijten, Luimstra-Albeda, Lycklama à Nijeholt, Michiels van Kessenich-Hoogendam, Pit, Pitstra, Le Poole, Postma, Rensema, Rongen, Roscam Abbing-Bos, Schoondergang-Horikx, Schuurman, Schuyer, Staal, Stevens, Talsma, Tjeenk Willink, Varekamp, Ter Veld, Veling, Verbeek, Vriskoop, Werner, De Wit, W&ltgens, Van de Zandschulp, Zijlstra en Zwerver,

en de heer Van Aartsen, minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Bierman, wegens ziekte;

Braks en Cohen, wegens bezigheden elders;

Boorsma, Tuinstra en Eversdijk, wegens verblijf buitenslands.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst, die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het eind van deze editie.)

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Regels voor het vervoer van gevaarlijke stoffen (Wet vervoer gevaarlijke stoffen) (23250).**

Dit wetsvoorstel wordt zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Pachtwet (22705).**

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Van Gennip** (CDA): Mijnheer de voorzitter! De spanning tussen de eigenaar, het eigendom, en de bewerker, de bewerking, van de grond is een van de klassieke thema's in de sociale en politieke strijd, op alle continenten en in alle tijden. De grond aan hen die haar bewerken, la tierra al quien la trabaja, is de kernzin van strijdlieden en van menige streekroman. Deze spanning is verantwoordelijk geweest voor menige burgeroorlog en oproer. Ook in onze gewesten heeft tot in de jaren dertig die

spanning, het niet goed geregeld zijn, het niet corrigeren van de markt, geleid tot verscheuring van plattelandsgemeenschappen, verpaupering en achterblijvende investeringen. De jaarpacht van de uiterwaarden was daarbij een markeringspunt.

Om dit klassieke probleem op te lossen, stelde nog slechts vijftig jaar geleden de Nederlandse Volksbeweging, dus ook de vrijzinnig liberalen, voor om dan maar alle grond te nationaliseren. De echo's van deze keuze zijn blijven doorklinken tot ver in de jaren zeventig. De tijden veranderen, voorzitter. Bij de behandeling van de wijziging van de Pachtwet op dit moment, hebben ook de sociaal-democraten en andere erfgenamen van deze gedachte meegewerkt aan liberalisatie. Dat is ook vanuit ons standpunt gezien zeer begrijpelijk.

Mijn fractie steunt de onderliggende gedachte om de pacht in Nederland te behouden als instrument voor een verantwoord grondgebruik. Het is een zaak van evenwichten en voor andere marktcorrigerende, -ordenende en -beschermingsmaatregelen niet oninteressant. Immers, zoals meer niet bijtijds herijkte beschermingsinstrumenten ± ik leer van de minister ± heeft de tijdgebonden beschermingsconstructie soms, in onze dagen, juist een averechts effect gekregen. Als marktordening leidt tot drastische marktverkleining of, om het iets moderner te zeggen, tot contractie van de kring van de insiders, is er iets grondig mis.

Niet dat wij zo ongelukkig zijn, voorzitter, met de merkwaardige onbedoelde effecten van de naorlogse pachtbescherming. Het zeer onaantrekkelijk worden van de verpachting heeft zeker geleid tot